

Kulutõhususe ja ravikindlustuse eelarve mõju hinnang

Teenuste nimetus	<ul style="list-style-type: none"> • Perearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõe rahastamine; • Kaugusetasu; • Perearstide kulumudelisse arvestatud ruumide kasutuse kogukulus olev kommunaalteenuste ja lisateenuste rahaline kate; • Perearsti tööjõukulu päevas tundides ja Perearsti asendaja puhkuse ajal tööjõukulu päevas tundides; • Uuringufondi suurendamine; • Abilise töötasu tunnihinnaga 3,20 eur, kuutasu 537,60 eur • Alkoholi liigtarvitamise varajane avastamine ja nõustamine perearstipraksises • Raseduse tuvastamine ja jälgimise plaani koostamine, Raseduse kulu jälgimine kuni 20. rasedusnädalani, Raseduse kulu jälgimine 20.–36. rasedusnädalani, Raseduse kulu jälgimine 36.–40. rasedusnädalani
Taotluste number	996,997,998,999,1000,1001,1002,1003

1. Teenuse kulude (hinna) põhjendus;

Kõik taotlused on Eesti Haigekassale esitanud Eesti Perearstide Selts (EPS).

1.1 Perearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõe rahastamine

EPS on teinud ettepaneku, et teise pereõe lisatasu peaks kuise fikseeritud summa asemel olema sarnaselt pearahaga sõltuv nimistu suuruselt.

Teise pereõe lisatasu sidumine nimistu suurusega tekitab eraldi teenuse baasraha teise pereõega nimistutele. Baasraha teise pereõega nimistutele ületaks kehtivat baasraha piirhinda 145,14 euro võrra.

Koostöös erialaseltsiga on välja toodud kaks erinevat varianti teenuse rahastamise muudatuseks:

- I Koormuskoefitsiendi kasutamine
Koormuskoefitsiendiks 1,25
Rakendatakse pearahale, kui nimistul on teine pereõe
Lisakulu 350 000

- II Pereõe lisatasu kindlustatu kohta
Teenuse piirhind 0,86 eurot pea kohta
Eraldi teenus teise pereõega nimistutele,
Lisakulu 400 000

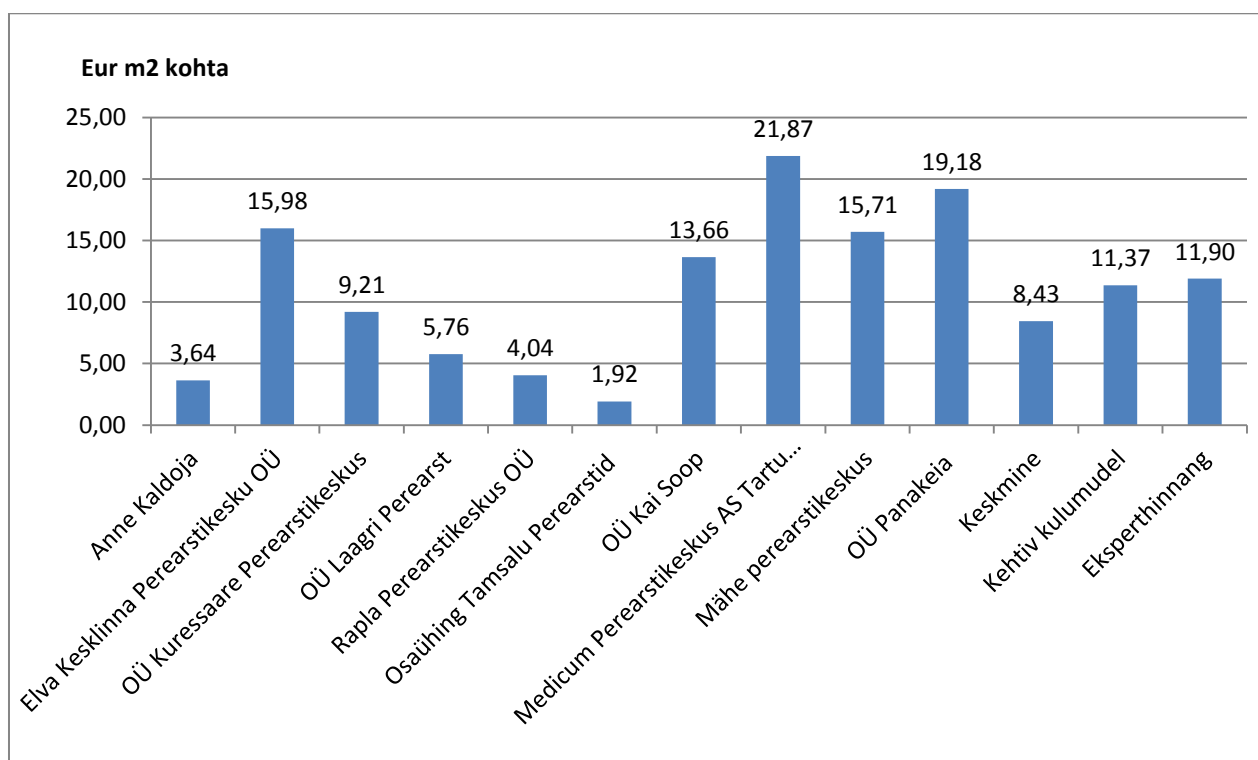
1.2 Kaugusetasu

Perearstide Selts on teinud ettepaneku kolmekordistada perearstide kauguse lisatasu, mis on erialaselt hinnangul ainuke motivaator maapiirkonnas perearstiabi teenuse tagamiseks. Taotluse menetlemine on lõpetatud. Kokkulepe EPS-i, Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ning EHK vahel, et kaugusetasu teemat käsitletakse Esmatasandi Jätkusuutlikkuse töörühma raames.

1.3 Perearstide kulumudelisse arvestatud ruumide kasutuse kogukulus olev kommunaalteenuste ja lisateenuste rahaline kate.

Kommunaalkulude rahaline arvestus on kehtinud samadel alustel alates 2006.a. Samas on kommunaalkulud ja ka teised ruumikasutuskulud sellest ajast EPS-i hinnangul kallinenud. EPS-i hinnangul vajab kulumudelisse arvestatud ruumide kasutuse kulu üle vaatamist.

Joonisel 1 on välja toodud erialaselt poolt esitatud teenuseosutajate tegelikud kuluandmed

Joonis 1. Ruumikulud ühe ruutmeetri kohta kuus 2013. aasta andmetel

Erialaselt poolt esitatud kuluandmete alusel on keskmine ruumikulu ruutmeetri kohta 8,43 eurot, mis jääb alla kehtiva kulumudeli hinna. Kulumudel on baasrahas hetkel arvestatud ruumide kasutuse kogukulu 1 m² kohta 11,37 eurot. Arvestades maha rendi ja kulumi, 9,46 eurot, jääb järgi 1,91, eurot 1m² kohta kommunaalkuludele. Erialaselt lepitakse kokku, et kuluandmete esitamisel siiski kommunaalkulusid rendist ja kulumist eraldada ei ole võimalik, kuna paljud perearstikeskused, kes on rentnikud, maksavad püsivat rendihinda, mis sisaldab kommunaalkulusid (sh küte, vesi, kanalisatsioon jms).

Eesti Haigekassa võttis büroopinnakulude kohta eksperthinnangu 2013. a ning 2014. a I kvartali kohta. Sellest selgus, et B klassi büroopinna ruutmeetri rendi hind kuus on keskmiselt 9,6 eurot. Keskmised kõrvalkulud (küte, vesi, kanalisatsioon, elekter, prügivedu, remont, kindlustus, valve, territooriumi korrashoid, maamaks) on 2014 aasta I kvartalis 3,5 eurot ruutmeetri kohta kuus. Kokku on see 11,90 eurot kuus, mis ületab 0,53 euro võrra hetkel tasustatavat 11,37 eurot kuus.

Erialaselt on kokku lepitatud, et haigekassa tellib uue eksperthinnangu, mis sisaldab endas perearstiabi ruumide nõuetele vastavaid spetsiifilisi kriteeriume. Lisaks küsitakse hinnangut

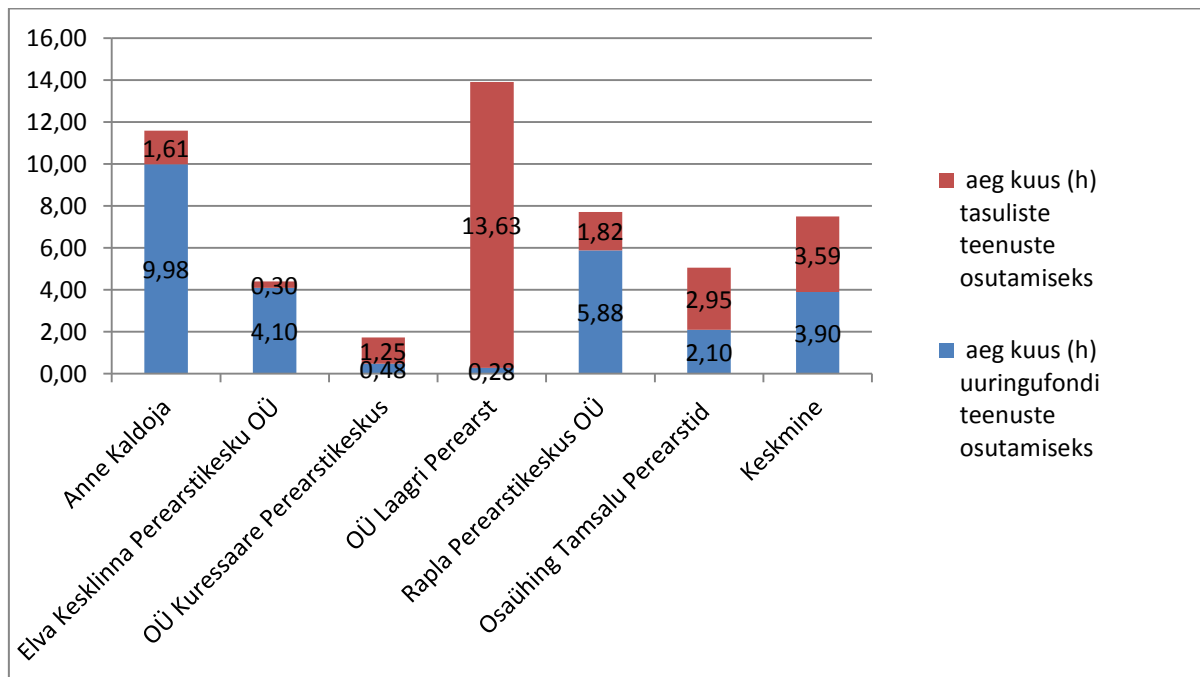
erinevate maakondade kohta. Eksperthinnangu ülesandepüstitus esitatakse erialaseltsile kooskõlastamiseks.

1.4 Perearsti tööjõukulu päevas tundides. Perearsti asendaja puhkuse ajal tööjõukulu päevas tundides

Kehtivas pearaha arvestuses on perearsti ja perearsti asendaja puhkuse ajal tööjõukulu 7 tundi päevas, 147 tundi kuus. EPS-i hinnangul peaks perearsti ja perearsti asendaja tööjõukulu olema sama, mis pereõel ehk 8 tundi, 168 tundi kuus.

Pearahasse on arvestatud arsti töötasu 7 tunni kohta päevas ehk 147 töötundi kuus, kuna päevas kaheksanda tunni töötasu sisaldub perearsti poolt tehtavates uuringutes ning perearsti enda poolt pakutavates tasulistes teenustes. Haigekassa analüüsis EPS-i esitatud andmete alusel, kui palju lisandub arsti tööjõutunde kuus, kui arvestada kokku uuringute kaudu tasustatud arsti tööaeg ning tasuliste teenuste kuluv aeg. Taotluse analüüsi tulemusel on keskmine uuringutele kuluv aeg ligikaudu 3,9 tundi kuus ning keskmine tasuliste teenuste kuluv aeg 3,6 tundi kuus, mis summana jääb alla 21 tunnikalendrikuus.

Joonisel 2 on välja toodud teenuseosutajate ajakulu uuringufondist osutatavatele teenustele ning tasuliste teenuste teenuseosutajate lõikes.

Joonis 2. Uuringufondi ning tasuliste teenuste osutamise aeg kuus

1.5 Uuringufondi suurendamine

Erialaseltsi ettepanek on tõsta uuringufond osakaalu pearahast kuni 47%. Uuringufondi kasv on oluline, kuna iga aastast suureneb krooniliste haigete arv, keda jälgitakse esmatasandil. Lisanduv kulu on tekkinud ka e-saatekirjadega seoses, mis eeldavad perearstide poolt patsiendi põhjalikumalt uurimist enne eriarstile suunamist. EPS-i ettepanek on tõsta uuringufondi osakaalu pikema perioodi jooksul.

1.6 Abilise töötasu tunnihinnaga 3,20 eur, kuutasu 537,60 eur

Ettepanek on tõsta kulumudelisis abilise töötasu. Kehtivas kulumudelisis on abilise kuluku arvestatud hooldustöötaja palgakulu 3,47 eurot tunnis.

EPS-i esitatud kuluandmete alusel on tegelikud kulud abipersonalile keskmiselt 3,94 eurot, mis ületab kehtivas kulumudelisis arvestatud piirhinda 0,47 euro võrra.

1.7 Alkoholi liigtarvitamise varajane avastamine ja nõustamine perearstipraksises

Erialaselts on teinud ettepaneku rahastada perearstidele alkoholi nõustamise visiite. Perearsti tegevuste hulka kuulub Sotsiaalministri määruse „Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhend“ kohaselt nõustamistegevus. Perearsti tööaeg ning palgakulu vastavalt sellele on arvestatud üldarstiabi kulumudelisis. Sellest tulenevalt lepiti erialaseltsiga kokku, et vastavat taotlust menetletakse perearsti 8. töötunni tasustamise taotluse raames, kuna eraldi visiiditasu kehtestamine eeldab perearsti töötaja topelt tasustamist.

1.8 Raseduse tuvastamine ja jälgimise plaani koostamine, Raseduse kulu jälgimine kuni 20. rasedusnädalani, Raseduse kulu jälgimine 20.–36. rasedusnädalani, Raseduse kulu jälgimine 36.–40. Rasedusnädalani

EPS taotleb raseduse jälgimise teenuses perearsti tööajakulu arvestamist sarnaselt eriarstiabiga (25 minutit esmane vastuvõtt). Perearsti palgakulu on arvestatud üldarstiabi kulumudelisis. Sellest tulenevalt lepiti erialaseltsiga kokku, et vastavat taotlust menetletakse perearsti 8. töötunni tasustamise taotluse raames, kuna eraldi visiiditasu kehtestamine eeldab perearsti töötaja topelt tasustamist.

2. Kulude võrdlemine alternatiivsete teenuste kuludega

Antud taotluste puhul ei ole vajalik kulutõhusust hinnata, kuna tegemist on piirhinna muutmise ettepanekuga tuginedes perearstikeskuste tegelikule kulule.

3. Teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse kulude eelarvele

- Perearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõde rahastamine peade arvust sõltuvalt eeldab lisakulu 350 000 – 400 000 eurot.
- Ruumi kogukulude taotlusest lisanduv kulu piirhinna tõstmisel 11,90 euronit eeldab eelarve kasvu 274 167 eurot.
- Lisakulu Perearsti tööjõukulu taotluse rahuldamisest ja 168 tunni tasustamisest perearstidele oleks hetkel piirhindadesse arvestatud brutopalkade juures ligikaudu 3 116 997 eurot. Uue palgakokkuleppe jõustumisel lisakulu kasvab.
- Uuringufondi miinimummäära kaotamine ning uuringufondi kasv 40%-ni kvaliteedisüsteemis tulemuse saavutanud perearstidele eeldab lisakulu 1 084 665 eurot. Lisakulu uuringufondi tõstmisel 47% kogu pearahast on 2 769 704 eurot.
- Abilise töötasu kasv tunni tasule 3,94 eurot eeldab lisakulu 1 051 520 eurot.

4. Teenuse mõju teenust osutavatele erialadele planeeritavatele rahalistele mahtudele ja seos teiste erialadega;

Kõigi taotluste rahuldamisest tekiks lisakulu üldarstiabi eelarvesse 5,9 miljonit eurot. Nimetatud taotluste alusel teenutse piirhinna muutmine ei oma mõju teistele erialadele.

5. Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud

Puuduvad, kuna üldarstiabi rahastatakse kulumudeli baasil võrdselt.

6. Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste.

Kohaldamistingimuste vajadus puudub.

7. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul:

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	<ul style="list-style-type: none"> • Perearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõe rahastamine; • Kaugusetasu; • Perearstide kulumudelisse arvestatud ruumide kasutuse kogukulus olev kommunaalteenuste ja lisateenuste rahaline kate; • Perearsti tööjõukulu päevas tundides ja Perearsti asendaja puhkuse ajal tööjõukulu päevas tundides; • Uuringufondi suurendamine; • Abilise töötasu tunnihinnaga 3,20 eur, kuutasu 537,60 eur • Alkoholi liigtarvitamise varajane avastamine ja nõustamine perearstipraksises • Raseduse tuvastamine ja jälgimise plaani koostamine, Raseduse kulu jälgimine kuni 20. rasedusnädalani, Raseduse kulu jälgimine 20.–36. rasedusnädalani, Raseduse kulu jälgimine 36.–40. rasedusnädalani	
Ettepaneku esitaja	Eesti Perearstide Selts	
Teenuse alternatiivid	Ei	
Kulutõhusus	Ei saa hinnata	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Hetkel on 803 nimistut, kes teenindavad ligikaudu 1,25miljonit kindlustatut.	

Teenuse piirhind	<ul style="list-style-type: none"> • Teise pereõe rahastamise muutmine eeldab, kas pearaha rakendamist koefitsiendiga või uut teenust, mille alusel tasustatakse teise pereõe tasu piirhinnaga 0,86 eurot. • Ruumikasutuskulude uus määr on esialgsete andmete kohaselt 11,90 eurot. Uus baasraha piirhind on 986,69 eurot. • Pereearsti tööjõukulu päeva tundides tõstab pearaha piirhinda. Uus piirhind vanusgrupiti on järgnev: <table border="1" data-bbox="619 533 1102 616"> <tr> <td>0-2</td> <td>3-6</td> <td>7-49</td> <td>50-69</td> <td>70+</td> </tr> <tr> <td>6,28</td> <td>4,67</td> <td>2,87</td> <td>3,91</td> <td>4,79</td> </tr> </table> • Uuringufondi piirmäära muutus ei mõjuta üldarstiabiteenuste piirhinda. • Abilise töötasu kasv tõstab pearaha piirhinda. Uus piirhind vanusgrupiti on järgnev: <table border="1" data-bbox="627 831 1098 902"> <tr> <td>0-2</td> <td>3-6</td> <td>7-49</td> <td>50-69</td> <td>70+</td> </tr> <tr> <td>5,93</td> <td>4,45</td> <td>2,79</td> <td>3,75</td> <td>4,56</td> </tr> </table> 	0-2	3-6	7-49	50-69	70+	6,28	4,67	2,87	3,91	4,79	0-2	3-6	7-49	50-69	70+	5,93	4,45	2,79	3,75	4,56	
0-2	3-6	7-49	50-69	70+																		
6,28	4,67	2,87	3,91	4,79																		
0-2	3-6	7-49	50-69	70+																		
5,93	4,45	2,79	3,75	4,56																		
Kohaldamise tingimused	Ei																					
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	<ul style="list-style-type: none"> • Pereearsti nimistut teenindava täistööajaga teise pereõe rahastamine peade arvust sõltuvalt eeldab lisakulu 350 000 – 400 000 eurot. • Ruumi kogukulude taotlusest lisanduv kulu 274 167 eurot. • Lisakulu Pereearsti tööjõukulu taotluse rahuldamisel ja 168 tunni tasustamisel perearstidele oleks hetkel piirhindadesse arvestatud brutopalkade juures ligikaudu 3 116 997 eurot. Uue palgakokkuleppe jõustumisel lisakulu kasvab. • Uuringufondi miinimummäära kaotamine ning uuringufondi kasv 40%-ni kvaliteedisüsteemis tulemuse saavutanud perearstidele eeldab lisakulu 1 084 665 eurot. • Abilise töötasu kasv t eeldab lisakulu 1 051 520 eurot. 																					

<p>Lühikokkuvõte hinnatava teenuse kohta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teise pereõe rahastamismuudatus eeldab uue meetodi kooskõlastamist. • Kaugusetasu muutmise ettepanekut käsitletakse Esmatasandi Jätkusuutlikkuse töörühma raames. Taotluse menetlemine haigekassa poolt lõpetatud. • Kommunaalkulude osas tellib haigekassa uue eksperthinnangu täpsustatud ülesande püstitusega. • Taotluse andmete kohaselt on põhjendatud 8. töötunni tasustamine. Haigekassa on teinud erialaseltsile vastava ettepaneku 8. töötunni tasustamisel tõsta perearsti kohustuslikku vastuvõtuaega 5. tunnile päevas. • Haigekassa on valmis uuringufondi mahtu tõstma, kui selle arvelt tekib sääst eriarstiabis. • Abilise töötasu tõstmine on esitatud andmete alusel põhjendatud. • Alkoholi nõustamise ning raseduse jälgimise taotlust menetletakse EPS-iga kokkuleppe kohaselt 8. töötunni tasustamise raames. 	
---	--	--